

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 12.10.2022
COM(2022) 531 final

2022/0327 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

**om upphävande i sin helhet av tillämpningen av avtalet mellan Europeiska unionen och
Republiken Vanuatu om undantag från viseringskravet för kortare vistelser**

MOTIVERING

Republiken Vanuatu förtecknas i bilaga II till förordning (EU) 2018/1806¹ bland de tredjeländer vars medborgare är undantagna från kravet på att inneha visering när de passerar medlemsstaternas yttre gränser för vistelser som inte överstiger 90 dagar under en 180-dagarsperiod.

Undantaget från viseringskravet för medborgare i Vanuatu är tillämpligt sedan den 28 maj 2015, då avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Vanuatu om undantag från viseringskravet för kortare vistelser (*avtalet*) undertecknades och började tillämpas provisoriskt i enlighet med artikel 8.1 i avtalet. Avtalet trädde i kraft den 1 april 2017.

Sedan den 25 maj 2015 har Vanuatu tillämnat system för medborgarskap för investerare som innebär risker för den allmänna ordningen och säkerheten för EU:s medlemsstater. Genom dessa system kan tredjelandsmedborgare som omfattas av viseringskrav enkelt få medborgarskap i ett land som är viseringsfritt, vilket gör det möjligt för dem att kringgå förfarandet för Schengenvisering och få viseringsfritt tillträde till EU.

Kommissionen har gjort en bedömning av Vanuatus system för medborgarskap för investerare och drog slutsatsen att sådana system utgör en ökad risk för medlemsstaternas inre säkerhet. I bedömningen drogs också slutsatsen att Vanuatus system för medborgarskap för investerare skulle kunna göra det möjligt för tredjelandsmedborgare att kringgå unionens förfarande för visering för kortare vistelse och den bedömning av säkerhets- och migrationsrisker det medför.

I enlighet med artikel 8.4 i avtalet kan parterna avbryta tillämpningen av hela eller delar av avtalet av skäl som rör den allmänna ordningen eller skyddet av nationell säkerhet.

Mot bakgrund av ovanstående antog kommissionen den 12 januari 2022 ett förslag till rådets beslut om att avbryta tillämpningen av delar av avtalet. Rådet fattade beslut om detta den 3 mars 2022. Den avbrutna tillämpningen gäller endast vanliga pass som utfärdats från och med den 25 maj 2015, då antalet godkända sökande inom Vanuatus system för medborgarskap för investerare började öka avsevärt.

Efter avbrytandet av tillämpningen av delar av avtalet genom rådets beslut (EU) 2022/366, i enlighet med artikel 8.2 d, 8.3 och 8.6 i förordning (EU) 2018/1806, drog kommissionen slutsatsen att Vanuatus beviljande av medborgarskap inom ramen för dess system för medborgarskap för investerare utgör en ökad risk för den inre säkerheten och den allmänna ordningen i medlemsstaterna och har beslutat att åtgärder måste vidtas. På grundval av artikel 8.6 a i förordning (EU) 2018/1806 antogs kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/693 om tillfälligt upphävande av undantaget från viseringskravet för medborgare i Vanuatu med avseende på innehavare av vanliga pass utfärdade av Vanuatu från och med den 25 maj 2015, vilken är tillämplig från och med den 4 maj 2022 till och med den 3 februari 2023².

Efter ikraftträdandet av upphävandet av undantaget från viseringskravet för medborgare i

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1806 av den 14 november 2018 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav (EUT L 303, 28.11.2018, s. 39).

² Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/693 av den 27 april 2022 om tillfälligt upphävande av undantaget från viseringskravet för medborgare i Vanuatu (EUT L 129, 3.5.2022, s. 18).

Vanuatu den 4 maj 2022, och i enlighet med artikel 8.6 a sista stycket i förordning (EU) 2018/1806, har kommissionen inlett en utökad dialog med Vanuatu i syfte att avhjälpa den situation som ledde till det tillfälliga upphävandet av undantaget från viseringskravet.

Den 12 maj 2022 hölls ett uppstartsmöte för denna dialog, där båda parter enades om att nå en ömsesidigt tillfredsställande lösning. I detta syfte föreslog kommissionen att det skulle hållas månatliga tekniska möten. Vanuatu samtyckte till att utse en samtalspartner och informera kommissionen om detta för att gå vidare med de därpå följande tekniska mötena. Trots påminnelser från kommissionen den 1 juni och den 23 juni 2022 har Vanuatu emellertid inte lämnat några kontaktuppgifter eller någon information till kommissionen.

I september 2022 fick kommissionen en uppdatering från Vanuatus företrädare om den politiska situationen i landet: parlamentet hade upplösts den 18 augusti 2022 och allmänna val planerades äga rum den 13 oktober 2022. Vanuatus företrädare förklarade att alla beslut om att fortsätta dialogen med kommissionen måste invänta resultatet av de allmänna valen och bildandet av en ny regering.

Vanuatu har inte vidtagit några åtgärder för att avhjälpa de omständigheter som ledde till att undantaget från viseringskravet tillfälligt upphävdes, och därmed kvarstår den ökade risken för medlemsstaternas inre säkerhet och allmänna ordning. Samtidigt anser kommissionen att Vanuatu inte för någon dialog med unionen. Kommissionen anser därför att avtalet måste upphävas i sin helhet.

Rådets beslut (EU) 2022/366 bör därför ersättas av ett rådsbeslut om upphävande i sin helhet av tillämpningen av avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Vanuatu om undantag från viseringskravet för kortare vistelser.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om upphävande i sin helhet av tillämpningen av avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Vanuatu om undantag från viseringskravet för kortare vistelser

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 77.2 a, jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Vanuatu om undantag från viseringskravet för kortare vistelser³ (*avtalet*) undertecknades och började tillämpas provisoriskt den 28 maj 2015⁴ för att göra det lättare för medborgare i Vanuatu att resa till unionen och för unionsmedborgare att resa till Vanuatu.
- (2) Avtalet grundar sig på unionens och Vanuatus gemensamma önskan att uppmuntra kontakter mellan människor, främja turism och stärka affärskontakterna mellan unionen och Vanuatu.
- (3) Enligt artikel 8.4 i avtalet får var och en av parterna avbryta tillämpningen av hela eller delar av avtalet, särskilt av skäl som rör den allmänna ordningen och skyddet av nationell säkerhet. Beslutet om att avbryta tillämpningen ska anmälas till den andra parten senast två månader innan beslutet träder i kraft. Om skälen för att avbryta tillämpningen inte längre föreligger ska den part som har avbrutit tillämpningen av avtalet omedelbart underrätta den andra parten och åter börja tillämpa avtalet.
- (4) Vanuatu har system för medborgarskap för investerare genom vilka medborgare från andra länder utan tidigare anknytning till Vanuatu har beviljats medborgarskap i Vanuatu och där den absoluta merparten av ansökningar bifalls. Fram till mars 2021 hade landet utfärdat mer än 10 500 pass och andelen ansökningar som fick avslag var extremt låg⁵. Detta skapar tvivel kring tillförlitligheten hos de säkerhets- och bakgrundskontroller som utförs av Vanuatus myndigheter.
- (5) Bland de ursprungsländer som godkända sökande kommer ifrån finns dessutom flera länder vars medborgare måste inneha visering när de passerar unionens yttre gränser.
- (6) Vid informationsutbyten mellan kommissionen och Vanuatus myndigheter i oktober 2017, november 2019, juni 2020 och mars 2021 uttryckte kommissionen allvarlig oro

³ EUT L 173, 3.7.2015, s. 48.

⁴ Rådets beslut (EU) 2015/1035 av den 7 maj 2015 om undertecknande på Europeiska unionens vägnar och om provisorisk tillämpning av avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Vanuatu om undantag från viseringskravet för kortare vistelser (EUT L 173, 3.7.2015, s. 46).

⁵ Information från Vanuatus passmyndighet av den 14 juni 2021.

över Vanuatus system för medborgarskap för investerare, i synnerhet över att personer som finns upptagna i Interpols databaser beviljas medborgarskap, att det saknas krav på fysisk närvaro eller bosättning, systemens korta handläggningsperioder och bristen på systematiskt utbyte av information med de sökandes ursprungsländer eller tidigare bosättningsländer. I dessa sammanhang varnade kommissionen Vanuatus regering för att viseringskravet kunde återinföras om inget gjordes för att skingra oron. De förklaringar som lämnades av Vanuatu var inte tillräckliga för att dämpa denna oro.

- (7) Följaktligen avbröts tillämpningen av avtalet delvis genom rådets beslut (EU) 2022/366⁶. Den avbrutna tillämpningen gäller endast vanliga pass som utfärdats av Vanuatu från och med den 25 maj 2015, då antalet godkända sökande inom Vanuatus system för medborgarskap för investerare började öka avsevärt.
- (8) Medan beslut (EU) 2022/366 innebar att tillämpningen av delar av avtalet avbröts var det också nödvändigt att föreskriva ett upphävande på unionsnivå.
- (9) På grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1806⁷ antog kommissionen den 27 april 2022 genomförandeförordning (EU) 2022/693⁸ om tillfälligt upphävande av undantaget från viseringskravet för medborgare i Vanuatu, vilka innehar vanliga pass utfärdade av Vanuatu från och med den 25 maj 2015 för en period på nio månader, tillämplig från och med den 4 maj 2022 till och med den 3 februari 2023.
- (10) Efter ikraftträdandet av det upphävandet, i enlighet med förordning (EU) 2018/1806, har kommissionen inlett en utökad dialog med Vanuatu i syfte att åtgärda de omständigheter som ledde till det tillfälliga upphävandet av undantaget från viseringskravet.
- (11) Denna dialog inleddes den 12 maj 2022, men därefter har Vanuatu inte deltagit på något meningsfullt sätt. Under den niomånadersperiod som fastställs i genomförandeförordning (EU) 2022/693 har det således inte varit möjligt att åtgärda de omständigheter som ledde till det tillfälliga upphävandet av undantaget från viseringskravet.
- (12) Vanuatus system för medborgarskap för investerare fortsätter att utgöra en ökad risk för medlemsstaternas inre säkerhet och ett kringgående av unionens förfarande för visering för kortare vistelse och av den bedömning av säkerhets- och migrationsrisker det medför. Eftersom Vanuatu inte visar något intresse för att åtgärda omständigheterna bör beslut (EU) 2022/366 upphävas och tillämpningen av avtalet i dess helhet avbrytas när det gäller alla medborgare i Vanuatu.

⁶ Rådets beslut (EU) 2022/366 av den 3 mars 2022 om avbrytande av tillämpningen av delar av avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Vanuatu om undantag från viseringskravet för kortare vistelser (EUT L 69, 4.3.2022, s. 105).

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1806 av den 14 november 2018 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav (EUT L 303, 28.11.2018, s. 39).

⁸ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/693 av den 27 april 2022 om tillfälligt upphävande av undantaget från viseringskravet för medborgare i Vanuatu (EUT L 129, 3.5.2022, s. 18).

- (13) Detta beslut utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG⁹. Irland deltar därför inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tillämpningen av avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Vanuatu om undantag från viseringskravet för kortare vistelser upphävs i sin helhet från och med den 4 februari 2023 med avseende på medborgare i Vanuatu.

Artikel 2

Beslut (EU) 2022/366 ska upphöra att gälla.

Artikel 3

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande

⁹ Rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket (EGT L 64, 7.3.2002, s. 20).